

DR. MUSTAFA KÖYMEN

Dr. Mustafa Köymen 15.IX.1914 tarihinde Bilecik vilâyetinin Pelitözü köyünde dünyaya geldi. Babası Sarıbeylerden Hüseyin, annesi Kâfyeler'den Ayşe'dir.

İlk okula başlayacağı yıllarda, Bilecik ve civarı düşman istilâsında bulunduğundan Mustafa Köymen'in tahsile başlaması biraz gecikti. Ancak zaferden sonra, 1923 de, Bilecik vilâyetinin Gülümbe köyündeki okulun ilk sınıfına devama başladı. Ertesi yıl imtihanla Bilecik vilâyetinin Köy Yatı Mektebinin ikinci sınıfına girdi ve bu okulu 1927/1928 ders yılı sonunda bitirdi. Aynı yıl Konya Muallim Mektebi'nin giriş imtihanını kazanarak bu okulda orta tahsilini yapmaya başladı. 1933/1934 ders yılı sonunda bu okuldan mezun oldu.

Dr. Mustafa Köymen'in ilk memuriyeti Bilecik vilâyetinin Bozüyük kazasının Dodurga nahiyesinde ilk mektep muallimliği ile başlar. Dodurga ilk mektebindeki bu vazife 1.X.1934 tarihinden 1.XII.1935 tarihine kadar devam etmiştir. Bu sırada Soyadı Kanunu hükümlerine uyarak Köymen soyadını aldı.

Mustafa Köymen, 9.XII.1936 tarihinde öğretime başlayan Ankara Dil ve Tarih - Coğrafya Fakültesi imtihanını kazanarak bu fakültenin sinoloji şubesine girdi. Köymen, burada Dr. A. Von Gabain ve Dr. W. Eberhard'dan ikişer yıl sinoloji; Ord. Prof. Şemseddin Günaltay'dan Orta Zaman Türk tarihi; Prof. Abdülkadir İnan'dan Türkoloji tahsil etti. Ve 1940 yılı yaz sömestrinde sinoloji (= Çin dili ve edebiyatı) şubesinden mezun oldu.

Mustafa Köymen, aynı yıl ağustosunun birinde Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Sinoloji Şubesi ilmi yardımcılığına tayin olundu. 15.9.1940 tarihinde bu fakültenin doktora sınıfı talebesi oldu. "Cenup Hsiung-nu'ları ve Tu-ku (=T'u-ko) Kabilesi" adlı doktora tezini Prof. Dr. W. Eberhard'ın yanında hazırladı. 8.II.1944 tarihinde Fakülte Dekanı Prof. Şevket Aziz Kansu, Prof. Abdülkadir İnan, Prof. Dr. W. Eberhard ve Doçent Saadet Çağatay'dan müte-

şekil imtihan heyeti önünde imtihanını vererek Ankara Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Edebiyat Doktoru ünvanını aldı.

Dr. Mustafa Köymen'in kütüphanecilik meslek hayatı 1946 yılında başlar. O yılın ekim ayında Ankara Genel Kütüphanesine ücretli tasnif memuru olarak tayin olunan Dr. Köymen, bu vazifede üç ay kadar çalıştıktan sonra 35 lira aslı maaşla aynı kütüphanenin memur kadrosuna geçti. Bu yeni vazifesi 6 ay kadar devam etti. 1947 yılı temmuz ayında İstanbul Süleymaniye Kütüphanesi müdürlüğüne tayin edildi. Dr. Mustafa Köymen'in Türk kütüphaneciliğine yaptığı hizmetlerin en mühimi işte bu vazifede bulunduğu yıllarda olmuştur. İstanbul kütüphaneleri İkinci Grup Kütüphaneler Şefliği vazifesini de yaptığı bu yıllarda, Dr. Mustafa Köymen, perişan bir vaziyette teslim aldığı Süleymaniye kütüphanesine yepyeni bir hüviyet kazandırmış, müessesenin modern tesislerinin ve bu arada mikrofilm atelyesinin vücuda getirilmesinde büyük hizmetleri olmuştur. İstanbul kütüphanelerinde madenî raflar tesisatının vücuda getirilmesi ve bu tesislerin ilk defa Süleymaniye ve Bayazıt kütüphanelerinde kullanılmış olmasında da Dr. Mustafa Köymen'in emeği büyüktür.

Süleymaniye Kütüphanesi müdürlüğünü yaptığı bu yıllarda, Dr. Mustafa Köymen kayda değer bir başka hizmette daha bulunmuş, Üsküdar'da vücuda getirilen Şemsi Paşa Kütüphanesini bizzat kurmuştur.

Dr. Mustafa Köymen'in Süleymaniye Kütüphanesi müdürlüğü 6 yıl, 10 ay kadar sürdü. 1954 yılı mayısında, Dr. Köymen, Fatih Kütüphanesi müdürlüğüne naklolundu. Fakat bu yeni vazifesi iki hafta sürdü. Aynı ay içinde Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Kütüphanesi müdürlüğüne tayin edildi. Dr. Mustafa Köymen 12 Haziran 1954 tarihinden beri bu kütüphanenin müdürlüğünü yapmaktadır.

Türk Kütüphaneciler Derneği'nin yedinci çalışma yılında Derneğin İdare Kurulu başkanlığına seçilen Dr. Mustafa Köymen, Ocak 1956 tarihinden beri bu vazifeyi de yapmaktadır.

Dr. Mustafa Köymen evlidir. Biri erkek, diğeri kız iki çocuğu vardır.

Mütevazı, halim, çalışkan ve vazifesine bağlı bir memleket evladı

olan Dr. Mustafa Köymen kütüphanecilik mesleğine tam manasıyla bağlıdır.

Dr. Köymen'in basılmış iki eseri vardır. Bunlardan birincisi "*T'ang Sülâlesi Zamanında Orta Asya ve Ön Asya ile Yapılan Ticaretin Çin Masallarına Tesiri*" dir. Sinoloji Araştırmaları Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Yıllık Çalışmaları Dergisi'nin birinci sayısında yayınlanan bu eserin ayrı basımı da yapılmıştır. Bu eser, Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Sinoloji Enstitüsü'nün 5 numaralı yayınıdır.

İkinci eseri "*Hsiung-Nu'ların Tu - ku (=T'u-ko) Kabilesi*" dir. Bu eser de Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih - Coğrafya Fakültesi Dergisi'nde (C. III, Sayı 1, Sf. 51-68) yayınlanmıştır.

N. S.